

การประเมินระบบเฝ้าระวังโรคมาลาเรียของภาคใต้ตอนล่าง

ปฐมพร พริกชู *

สุวิษ ธรรมปาโล*

เสริมรัมย์ จินดารัตน์*

* สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 12 จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระบบเฝ้าระวังโรคมาลาเรีย ของภาคใต้ตอนล่าง ในด้านความครบถ้วนของข้อมูล (Completeness) ความถูกต้อง (Validity) และ ความทันเวลา (Timeliness) ได้ประเมินระบบการรายงานของสำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง (Vertical Program) และระบบเฝ้าระวังโรคด้วย รง.506 ของสำนักกระบาดวิทยา

ผลการศึกษาพบว่า การรายงานผู้ป่วยตามระบบ รง.506 มีความครบถ้วนร้อยละ 64.65 จำแนกเป็นในพื้นที่ Endemic area คิดเป็นร้อยละ 66.25 และ ในพื้นที่ Non endemic area คิดเป็นร้อยละ 57.89 ในขณะที่การรายงาน รว.2 ของสำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง ในส่วนของจำนวนผู้ป่วยจากสถานบริการของรัฐมีจำนวนแตกต่างจากระบบ รง.506 นอกจากนี้ผู้ป่วยที่รายงานการป่วยด้วย รง.506 ได้รับการสอบสวนเฉพาะราย ในพื้นที่ Endemic area เพียง ร้อยละ 51.25 และในพื้นที่ Non endemic area ร้อยละ 84.21 ซึ่งการสอบสวนผู้ป่วย มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการควบคุมโรคในพื้นที่สำหรับความทันเวลาในการควบคุมโรค และทำลายแหล่งแพร่เชื้อในพื้นที่หลังจากพบผู้ป่วย พบว่าในพื้นที่ Endemic area ส่วนใหญ่ มีระยะเวลามากกว่า 7 วัน หลังจากการพบผู้ป่วย (ร้อยละ 56.10) ในขณะที่ ในพื้นที่ Non endemic area ส่วนใหญ่ใช้เวลาเพียง 3-5 วัน หลังจากพบผู้ป่วย (ร้อยละ 50.00)

ผลจากการประเมินในครั้งนี้ มีประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนา ระบบเฝ้าระวังโรคมาลาเรียในพื้นที่ภาคใต้ รวมทั้งกำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติและพัฒนาประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการเฝ้าระวังโรคต่อไป